

UNOWOCZEŚNIAMY
rolnictwo i obszary wiejskie

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Rolniczy Handel Detaliczny

podstawowe informacje

Rolniczy Handel Detaliczny

Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz. U. poz. 1961).

Termin wejścia w życie: 1 stycznia 2017 r.

- Zbywanie konsumentowi finalnemu żywności pochodzącej w całości lub w części z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym.
- Preferencje podatkowe do 20.000 zł.

Rolniczy Handel Detaliczny

Zmiany od 1 stycznia 2019r.

Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji (Dz. U. poz. 2242)

- **definicja rolniczego handlu detalicznego – rozszerzenie kręgu odbiorców,**
- **zmiana ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zgodnie z którą kwota przychodów zwolnionych od podatku dochodowego od osób fizycznych wzrosła do kwoty 40 000 zł rocznie.**

Po przekroczeniu limitu 40 tysięcy podatek dochodowy wynosi 2%.

Rolniczy Handel Detaliczny

Definicja

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2018 r. poz. 1541, 1669, 2136 oraz 2227) art. 3 ust. 3 pkt. 29b

rolniczy handel detaliczny – handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na produkcji żywności pochodzącej w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym i zbywaniu takiej żywności:

- konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub
- do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

Rolniczy Handel Detaliczny – wymagania

Art. 44a. ust. 1. **Produkcja i zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego:**

- ❖ mogą być dokonywane w ilościach dostosowanych do potrzeb konsumentów,
- ❖ nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności i wpływać niekorzystnie na ochronę zdrowia publicznego,
- ❖ podlegają nadzorowi organów odpowiednio Państwowej Inspekcji Sanitarnej albo Inspekcji Weterynaryjnej,
- ❖ zakaz wykorzystywania do produkcji mięsa zwierząt kopytnych pozyskanego z uboju dokonanego poza rzeźnią zatwierdzoną przez powiatowego lekarza weterynarii (np. z uboju w celu produkcji mięsa na użytek własny).

Rolniczy Handel Detaliczny

2) jest dokumentowane w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności;

3) nie może być dokonywane z udziałem pośrednika, z wyjątkiem zbywania takiej żywności podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności, jeżeli pośrednik zbywa konsumentom finalnym żywność:

- wyprodukowaną przez tego pośrednika w ramach rolniczego handlu detalicznego,
- wyprodukowaną przez inny podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny na obszarze powiatu, w którym pośrednik ten prowadzi produkcję żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego, lub na obszarze powiatu sąsiadującego z tym powiatem.

Rolniczy Handel Detaliczny

Art. 44a. ust.3

Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną ilość żywności zbywaną w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakres i sposób dokumentowania tej ilości, mając na względzie potrzeby konsumentów, rodzaj zbywanej żywności oraz ochronę zdrowia publicznego, w tym zapewnienie bezpieczeństwa tej żywności.

Sprzedż żywności jest limitowana

Maksymalne ilości żywności, którą rocznie będzie mógł zbywać „podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny” określa :

Rozporządzenie MRiRW z 16 grudnia 2016r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (Dz. U. poz. 2159).

Rolniczy Handel Detaliczny

Ewidencja sprzedaży

Każdy podmiot zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji umożliwiającej określenie ilości zbywanej żywności odrębnie za każdy rok kalendarzowy:

- zawiera ona:
 - ❖ numer kolejnego wpisu,
 - ❖ datę zbycia żywności,
 - ❖ ilość i rodzaj zbytej żywności,
- informacje w prowadzonej dokumentacji zamieszcza się niezwłocznie po każdorazowym zbyciu żywności;
- ewidencja dotyczy ilości sprzedawanej żywności w postaci surowca i produktów przetworzonych;
- prowadzoną dokumentację przechowuje się przez dwa lata od końca roku kalendarzowego, za który została sporządzona.

Rolniczy Handel Detaliczny

Art. 44a. ust.4

Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób oznakowania miejsca zbywania żywności konsumentowi finalnemu przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny, w tym przez pośrednika, mając na względzie zapewnienie informacji o żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego i podmiotach prowadzących ten handel oraz ochronę zdrowia publicznego.

Rolniczy Handel Detaliczny

Oznakowanie miejsca sprzedaży żywności

Art. 44a. ust.2

W miejscu zbywania żywności konsumentowi finalnemu przez podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny, w tym przez pośrednika umieszcza się w sposób czytelny i widoczny dla konsumenta:

- ❖ informację „rolniczy handel detaliczny”
- ❖ wskazuje dane:
 - imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny,
 - adres miejsca prowadzenia produkcji zbywanej żywności,
 - weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny, o ile taki numer został nadany.

Rolniczy Handel Detaliczny – Nadzór

- nad właściwą jakością zdrowotną (bezpieczeństwem) produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego

- nad właściwą jakością zdrowotną (bezpieczeństwem) żywności pochodzenia niezwierzęcego

- nad jakością handlową żywności znajdującej się w rolniczym handlu detalicznym

Rolniczy Handel Detaliczny – Rejestracja

UNOWOCZEŚNIAMY
rolnictwo i obszary wiejskie

Podmioty prowadzące rolniczy handel detaliczny posiadają obowiązek rejestracji działalności we właściwym organie:

- Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej,
- GIJHARS korzysta z rejestrów PIW i PIS.

Rejestracja

W celu dokonania rejestracji rolniczego handlu detalicznego w zakresie produkcji i sprzedaży:

- ❖ produktów pochodzenia zwierzęcego lub żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego należy 30 dni przed rozpoczęciem planowanej działalności złożyć wniosek w formie pisemnej do powiatowego lekarza weterynarii, o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Inspekcji Weterynaryjnej,
- ❖ żywności pochodzenia niezwierzęcego należy na minimum 14 dni przed rozpoczęciem planowanej działalności złożyć wniosek w formie pisemnej do powiatowego inspektora sanitarnego o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Rolniczy Handel Detaliczny –

Wymagania higieniczne

- ❖ Produkty żywnościowe muszą być wytwarzane i wprowadzane do obrotu zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- ❖ Wszystkie podmioty prowadzące działalność polegającą na produkcji i obrocie żywnością, podlegają ogólnym zasadom prawa żywnościowego, każdy działający w branży spożywczej przedsiębiorca ma obowiązek przestrzegania przepisów prawnych, regulujących wymagania w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności.
- ❖ Przy produkcji i zbywaniu żywności w ramach działalności marginalnej lokalnej i ograniczonej oraz rolniczy handel detaliczny należy spełnić wymagania rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych.
- ❖ Przepisy tego rozporządzenia obowiązują wprost i nie wymagają wdrożenia do polskiego porządku prawnego,
- ❖ powinny być stosowane w sposób elastyczny biorąc pod uwagę zakres prowadzonej działalności, wielkość zakładu i jego specyfikę.

Rolniczy Handel Detaliczny –

Wymagania higieniczne

W przypadku gdy:

- produkcja prowadzona jest przy wykorzystaniu pomieszczeń używanych głównie jako prywatne domy mieszkalne (przy wykorzystaniu sprzętu i urządzeń gospodarstwa domowego w kuchni domowej), obowiązują wymogi określone w załączniku II w rozdziale III (uproszczone wymagania higieniczne) rozporządzenia nr **852/2004**.
- produkcja prowadzona jest w odrębnym, specjalnie do tego celu wybudowanym budynku obowiązuje rozdział I, II załącznika II ww. rozporządzenia, który ma zastosowanie do wszystkich pomieszczeń, gdzie przygotowuje się, poddaje obróbce lub przetwarza żywność w celu wprowadzenia na rynek.

Rolniczy Handel Detaliczny –

Wymagania higieniczne

Obszary kontroli:

- kontrola dostaw,
- czyszczenie urządzeń oraz sprzętu (dotyczy to również dezynfekcji) a także urządzeń sanitarnych oraz zaplecza produkcyjnego,
- czyszczenie obszaru produkcji, magazynowania, przechowywania,
- higiena procesu produkcji, w tym rozdzielanie czynności w celu zabezpieczenia przed przeniesieniem zanieczyszczania na żywność,
- higiena osobista i stan zdrowia osób produkujących żywność,
- jakość stosowanej wody,
- kontrola i zabezpieczenie przed szkodnikami,
- postępowanie z odpadami żywnościowymi,
- przechowywanie, dystrybucja i transport.

Wytyczne Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej przy produkcji żywności niezwierzęcego pochodzenia w warunkach domowych z wykorzystaniem surowców roślinnych z własnych upraw oraz w ramach rolniczego handlu detalicznego

Wytyczne obejmują produkcję żywności z wykorzystaniem surowców roślinnych pochodzących z własnych upraw (pola, ogrodu). Dotyczą one procesu produkcji/przetwarzania żywności, który odbywa się przy wykorzystaniu sprzętu i urządzeń gospodarstwa domowego w kuchni domowej z przeznaczeniem do wprowadzenia do obrotu.

Wytyczne te nie stanowią prawa, a są jedynie materiałem pomocniczym we wdrożeniu podstawowych zasad higieny i bezpieczeństwa żywności w procesie produkcji żywności.

O CZYM WARTO WIEDZIEĆ?

Pojęcie warunków domowych oznacza możliwość wytworzenia takiej ilości żywności, którą można wyprodukować z zachowaniem zasad bezpieczeństwa żywności i higieny w kuchni domowej z wykorzystaniem sprzętu i artykułów gospodarstwa domowego.

Żywność o potencjalnie niskim ryzyku zagrożeń mikrobiologicznych to np.:

- przetwory owocowe i warzywne poddawane obróbce termicznej (np. dżemy, marmolady, powidła, soki, syropy, przeciery),
- produkty marynowane (z wyłączeniem przetworów z grzybów leśnych),
- przetwory zbożowe, np. mąki, kasze, makarony bez dodatku jaj,

Rolniczy handel detaliczny -

Przepisy podatkowe

W kontekście przepisów podatkowych obowiązują kryteria będące podstawą zwolnienia przychodów z rolniczego handlu detalicznego od podatku dochodowego. Zwolnieniu podlegają przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyłączeniem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, do kwoty 40 000 zł rocznie, przy czym m.in.:

1) przerabianie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie może się odbywać przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze (Wyjątki - ubój zwierząt rzeźnych i obróbka poubojowa tych zwierząt, w tym również rozbiór, podział i klasyfikacja mięsa, przemiał zbóż, wytłoczenie oleju lub soku oraz sprzedaż podczas wystaw, festynów, targów);

Rolniczy handel detaliczny –

Przepisy podatkowe

- 2) ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej **50%** tego produktu, z wyłączeniem wody;
- 3) za produkt roślinny pochodzący z własnej uprawy uważa się również mąkę, kaszę, płatki, otręby, oleje i soki wytworzone z surowców pochodzących z własnej uprawy;
- 4) prowadzona jest ewidencja sprzedaży żywności odrębnie za każdy rok podatkowy, która zawiera co najmniej: numer kolejnego wpisu, datę uzyskania przychodu, kwotę przychodu, przychód narastająco od początku roku oraz rodzaj i ilość przetworzonych produktów. Dienne przychody muszą być ewidencjonowane w dniu sprzedaży.